

Hallituksen esitys HE 46/2021 vp

Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi
vuosina 2021-2028

Eduskunnan talousvaliokunta, lausunto 30.4.2021

29.4.2021

Niina Immonen, Business Tampere

Myöntökriteerit – selkiyttäminen ja yhdenmukaistaminen

- Selkeät kriteerit
 - Kannattavan liiketoiminnan edellytykset – miten arvioidaan
 - Alueellinen diversiteetti
 - Disruptiiviset ideat ja yritykset, jotka eivät mahdu muottiin
 - Myös pienempien ja kasvavien yritysten riskipitoisiin hankkeisiin – väliinputoajat?
 - Erityisesti investointituen käyttöä pitäisi edistää myös kasvavilla kaupunkiseuduilla (vrt. pandemia-aikainen tuki)
 - Tuen painotus Itä- ja PohjoisSuomeen jatkossakin herättää kysymystä siitä, missä uusia innovatiivisia ja riskialttiita kehittämishankkeita toteuttavat yritykset sijaitsevat? Painotetaanko peruskehittämistä vai uuden luomista?
- Miten rakennetaan sellaiset läpinäkyvät kriteerit, jotka palvelevat luovuuden ja innovaatioiden kannalta potentiaalisimpia yrityksiä

Avustusten absoluuttinen ja suhteellinen minimikoko

- Pienissä avustuksissa hallinnolliset kulut olleet avustusmäärää suurempia
- Pienemmissä avustuksissa myös yritysten hallinnollinen taakka avustuksen määrään nähden suuri
- Tavoitteena tulisi olla kokoluokaltaan vaikuttavat hankkeet
- Vaihtoehtojen miettiminen avustuksen jakomekanismille erityisesti max 20 000 euron suuruisille summille (voucher-malli)

Ympäristöön liittyvät näkökulmat

- Hiilineutraalius, materiaalitehokkuus, energiatehokkuus, digitaalisuus
- **Ympäristöön liittyvien näkökulmien huomioiminen avustuksen myöntämisen edellytyksenä korostuu**
- Tavoitteena kestävän kasvun edistäminen hyvä ja kannatettava
- Millä kriteereillä valinta tehdään ja miten mitataan? Ovatko kriteerit kansallisesti yhdenmukaisia eri alueilla?
- Liian tiukka raja-alue voi pudottaa pois hyviä hankkeita

Toimintaympäristön kehittämisavustus

- Yritysten ja tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen yhteistyön edistäminen mukaan
- ELY-keskuksille tässä aikaisempaa vahvempi rooli suhteessa maakuntien liittoihin → koordinaatiota tarvitaan
- Hyviä hankkeita ei saa jäädä toteuttamatta, jos rahoitusta siirtyy Business Finlandin vastuualueelta nyt ELY-keskuksille
- Erittäin tärkeää tekemistä innovaatioiden ja osaamisen kehittämisen näkökulmista, eikä tässä saa tulla katkoja tai ongelmia asian edistämisessä

Hyväksyttävät kustannukset ja ennakko

- Esivalmistelun kustannusten rajaaminen tuen ulkopuolelle voi aiheuttaa sekaannusta
- Hanketta ei saa aloittaa ennen kuin siitä on tehty avustuspäätös ja moni voi jatkossakin ajatella, että esivalmistelun kustannuksia saa hankkeelle.
- Vaatii hyvää tiedottamista muuttuneesta käytännöstä
- Ennakon maksamisen ottaminen käyttöön hyvä asia ja mahdollistaa hankkeiden toteuttamisen ilman ns. siltarahoitusinstrumentteja

Poikkeustilanteet

- Periaatteessa hyvä, että tukea voidaan kriisitilanteessa kohdentaa vaikeuksissa oleville yrityksille
- Tehtävä kuitenkin selvä ero kehittämisavustuksen ja kriisituen välille, jotta kehittämistuella ei kateta kassavajetta
- Koronapandemiaan liittyvän kustannustuen ja muiden vuonna 2021 käyttöön otettavien tukimuotojen (mm. sulkemiskorvaus, tapahtumatuki) keskittäminen valtiokonttoriin hyvä asia

Yhteenveto

1. Lakiehdotus voisi olla innovatiivisempi ja mahdollistaa paremmin ns. unusual suspect tyyppisten yritysten avustuksia – myöntökriteereihin myös riskialttiiden yrityshankkeiden toteutusmahdollisuus
2. Maailma muuttuu nopeasti ja laissa pitäisi säilyä mahdollisuus myös muuttaa avustuksen jakomekanismeja- ja tapoja ketterästi – muuttuvatko työkalut, kun maailma muuttuu?
3. Tuen aluejakoa erityisesti investointituen osalta tulee miettiä ja mahdollisuuksien mukaan kohdentaa investointitukea myös kasvavien kaupunkiseutujen yrityksille